

וחדו וקשורא דנהירו מההוא פנימאה, דכל חידו ביה קיימא, וכד
 האי אתער, כל דינא אסתלק מהאי, ולא יכיל למעבד דינא, ובגין
 כך קטרת קיימא לבטלא מותנא, ועל דא קטרת קשירו הוא דכלא,
 ודא אתקריב בההוא פנימאה, זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא
 דאתי, עלייהו כתיב (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגו'.

קח את הלויים וגו', הא אוקמוה, דבעי לדכאה (ס"א לדברא) לון,
 ולאמשכא לון לאתקשרא באתרייהו, בגין דאינון דרועא שמאלא
 וסטר אדינא.

וכל מאן דאתי מסטר אדינא בעי דלא ירבי שערא, בגין דאסגי

מתוק מדבש

דנהירו מההוא פנימאה והתעוררות השמחה והמדות, וקשר הארת החכמה נשפעות
 ויולאות מהצינה שהיא מצפנים, דכל חידו ביה קיימא שכל התעוררות השמחה צה
 נמלאת, כי היא מקור השמחה, וכד האי אתער וכשהצינה מתעוררת צהארותיה על ידי
 הקטרת להשפיע שפע אל המלכות, כך דינא אסתלק מהאי אז כל צחינת דין מסתלקת
 מן המלכות, וכל דינא קיימא ודינא ודינא יכולה לעשות דין, לפי שנמתקים כל הדינים
 שבה, וממילא מתצטלת המגפה שבה מהתעוררות דיניה, ובגין כך קטרת קיימא
 לבטלא מותנא ולכן הקטרת עומד לצטל את המגפה, ועל דא קטרת קשירו הוא
 דבכא ועל כן הקטרת היא קשר הכל, כי היא מקשרת את כל הספירות מהצינה עד
 המלכות, ודא אתקריב בההוא פנימאה ועל כן היא נקרבת צמוצת הפנימי שהוא כנגד
 הצינה, ומסיים את המאמר שצחן של ישראל ואומר זכאין אינון ישראל בעלמא דין
 ובעלמא דאתי אשריהם ישראל צעולם הזה וצעולם הצא, עלייהו כתיב עליהם נאמר
 ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר נק אתפאר. (רמ"ק ומק"מ ומפרשים)

מה שכתוב קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם, הא אוקמוה דבעי לדכאה
 לון הרי ציחרו הצנים שצריך לטהר אותם מדין החוק שבהם, ולאמשכא לון
 דאתקשרא באתרייהו ולהמשיך אותם למעלה ולקשרם במקומם ושורשם שצגורה דו"א
 המתנהגת על ידי החסד, בגין דאינון דרועא שמאלא וסטר אדינא לפי שהם
 מושרשים צגורה שצורע השמאל ודן הדין של ו"א.

ואמר כי לכן היו צריכים הלויים לגלח את כל שערותיהם, כי נכל מאן דאתי מסטר
 דדינא כל מי שבה מנד הדין, בעי דלא ירבי שערא לריך שלא יגדל את השערות
 לפי שהם יולאים מצחינת אור חוזר שהוא דין, בגין דאסגי דינא בעלמא

דינא בעלמא, ועל דא אתתא פהאי גוונא, דלא יתחזי שערא לבר,
ובעייא לאתחפייא רישה ולכסי שערהא, ואוקימנא והא אתמר.

וכדין אתברכן כל אינון דאתיין מסטרא דדינא, ועל דא בליואי פתיב
וכה תעשה להם לטהרם וגו' והעבירו תער וגו'.

ואתמר, ליואי לא סלקין לאתרייהו, עד דירים לון פהנא, בגין דימינא
מדבר תדיר לשמאלא.

רבי שמעון אמר, ביומא דסלקין ליואי בדוכתייהו בתרין פרים, מאי
טעמא פרים, אלא אינהו פפרים, לקבלא בשמאלא להאי פרה,
דאקרי פרה אדומה.

מתוק מדבש

לפי שעל ידי גידול השערות מתרצה הדין בעולם, ועל דא אתתא פהאי גוונא ועל כן
האשה שהיא מזד המלכות היא כעין זה דהיינו בחינת דין, והיתה ראויה שתעביר שערותיה
לגמרי, אזל מאחר שהשערות הם סוד קטוני ומקוני השכינה ואי אפשר להעבירם, לכן
בזה היא נריכה להזהר דלא יתחזי שערא לבר שלא יתראו שערותיה לחון מכסוי
ראשה, ובעייא לאתחפייא רישה ולכסי שערהא ונריכה לכסות את ראשה ולכסות
שערותיה, ואוקימנא והא אתמר וכזר ציארנו ולמדנו ענין זה.

וכדין אתברכן כל אינון דאתיין מסטרא דדינא ואז אחר שהלויים העבירו תער על
כל צמרם וגילחו את כל שערותיהם, על ידי זה נמתקו כל הדינים שבהם, ונמתקו
כל אלו שבאים מזד הדין, ועל דא בליואי פתיב ועל כן כתוב צהלויים, וכה תניש
להם לטהרם וגו', והעבירו תער על כל צמרם.

ואתמר, ליואי לא סלקין לאתרייהו ולמדנו שהלויים אינם עולים למקומם שבגזרה,
עד דירים לון פהנא עד שנייף אותם הכהן שצחקד כדי לכוללם צחקד, כמו
שכתוב והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה', בגין דימינא מדבר תדיר לשמאלא
לפי שכן הוא הסדר שהצחקד שצימין מנהיג תמיד את הגזרה שצשמאל. (רמ"ק ומק"מ
ומפרשים)

רבי שמעון אמר, ביומא דסלקין ליואי בדוכתייהו ציוס שעלו הלויים למקומם
ולמעלתם, בתרין פרים הקריבו שני פרים, פר אחד לעולה ופר אחד לחטאת, מאי
טעמא פרים למה הקריבו דוקא פרים, אלא אינהו פפרים אלא לפי שהם היו בגזרה
כמו הפרים, כמו שכתוב פני השור מהשמאל, לקבלא בשמאלא להאי פרה דאקרי
פרה אדומה כדי לקבל צשמאל ולתקן את פרה הזו הנקראת פרה אדומה שהיא המלכות,
(כי הם נריכים לתקן את המלכות על ידי פ"ר דינים, כי פ"ר נוערין פ"ר ה', דהיינו המלכות שהיא

כִּהְנָא כָּל חֵילָא וְכָל תְּקוּנָא בֵּיהּ תִּלְיִיא, כְּגִין דְּכָל חֵילָא דְּגוּפָא
 בְּדְרוּעָא יְמִינָא קְיִימָא, וְעַל דָּא כִּהְנָא דְּרוּעָא דִּישְׂרָאֵל כִּלְהוּ
 חוּי, וּבֵיהּ קְיִימָא לְאַתְקְנָא כִּלְא, וְלְאַתְקְנָא עֲלֵמָא, (ס"א מאי טעמא פְּרִים,
 אֵלָא אֵינְהוּ שְׂמָאֵלָא כְּפְרִים, לְקַבְלָא כְּשְׂמָאֵלָא, תָּא חוּי, כִּהְנָא דְּרוּעָא יְמִינָא דִּישְׂרָאֵל
 כִּלְהוּ תְּוָה, וּבֵיהּ קְיִימָא לְאַתְתְּקְנָא עֲלֵמָא וְלְאַתְקְנָא כִּלְא, כְּגִין דְּכָל חֵילָא דְּגוּפָא
 בְּדְרוּעָא יְמִינָא קְיִימָא, וְכָל תְּקוּנָא בֵּיהּ תִּלְיִיא), וְעַם כָּל דָּא לָא אֲשַׁתְּכַח בְּלַחְדוּי,
 אֵלָא בְּגוּפָא וּשְׂמָאֵלָא, וְגוּפָא עֲקָרָא הוּא דְּכִלְא.
 (מאמר והגיף השייך כאן, עיין בסוף הספר סימן ט')

זאת אשר ללויים וגו', תא חזי, לינאה בר חמש ועשרין שנין יפלה,

מתוק מדבש

סוד ה' אחרונה דשם הו"ה הנתקנת על ידי הפ"ר דיניס, והקריבו ב' פרים כנגד ב' פעמים פ"ר
 דיניס, שהם סוד מנלפ"ך פשוט, ומנלפ"ך כפול, שעל ידם נתקנת המלכות).
 כִּהְנָא כָּל חֵילָא וְכָל תְּקוּנָא בֵּיהּ תִּלְיִיא הכהן שהוא סוד החסד כל כח וכל התיקון
 של הו"ק תלוי בו, (כמ"ש הארז"ל (בשעה"כ ד"ג דיוה"כ), וז"ל הנה אין שום אחד מהו"ק
 יכול להתלבש בו אור הא"ס, אם לא שיתלבש בהם שנתחילה אור החסד, וזה סוד יומם יזוה ה' חסדו,
 כי החסד נקרא יומם, יומא דכליל כלהו שיתא יומין שהם הו"ק, ומנלל שנתחילה מתפשט אור החסד
 בתוך הו"ק, ובתוך החסד מתלבש אור החכמה ובתוך החכמה מתלבש אור הא"ס, עכ"ל), כְּגִין דְּכָל
 חֵילָא דְּגוּפָא בְּדְרוּעָא יְמִינָא קְיִימָא לפי שכל כח הגוף נמצא בזרוע הימין שבחסד,
 (ה"ג) וְעַל דָּא כִּהְנָא דְּרוּעָא יְמִינָא דִּישְׂרָאֵל כִּלְהוּ חוּי ועל כן הכהן היה צחינת
 זרוע הימין של כל ישראל, כי על ידי עבודת הכהנים נמשך ונשפע שפע החסד מאור
 הא"ס ב"ה לכל ישראל, וּבֵיהּ קְיִימָא לְאַתְקְנָא כִּלְא וְכוּ עומד ועליו מוטל לתקן הכל
 למעלה, וְלְאַתְקְנָא עֲלֵמָא ולתקן גם את העולם הזה, להמשיך שפע לתחתונים, וְעַם כָּל
 דָּא לָא אֲשַׁתְּכַח בְּלַחְדוּי אֵלָא בְּגוּפָא וּשְׂמָאֵלָא ועם כל זה לא נמצא הימין לצדו
 אלא מחובר עם הגוף ועם השמאל, כי הלויים סייעו לעבודת המקדש בשירס וזמרים שהם
 צחי' השמאל, וישראל שהם שנתפארת הוא עיקר הכל, כי הוא כולל את כל הו"ק, וגם הוא מכריע
 דבכ"א והגוף שנתפארת הוא עיקר הכל, וכן הוא שזכרונות ישראל נכללים גם הכהנים והלויים. (מק"מ
 ומפרשים)

זאת אשר ללויים מן חמש ועשרים שנה ומעלה יצוא לצבא צבא בעבודת אהל מועד,
 ומן חמשים שנה ישוב מנצח העבודה ולא יעבוד עוד, ומפרש ואמר תא חזי,
 לינאה בר חמש ועשרין שנין יפלה צא וראה, כי הלוי מן חמש ועשרים שנה יעבוד,

בר חמשין שנין סליק לדוכתיה ואתעטר, וחמש ועשרין יפלת, דהא
 בר גש (ס"א תא חזי, ליואה בר חמש ועשרין שנין סליק לדוכתיה ואתעטר, וחמש
 ועשרין יפלת, עד דסליק לדרגא דחמשין) בר סליק להאי דרגא דחמשין שנין
 ולהלאה, נחית מן תוקפא דאשא דביה, וכיון דאשא וחמימותא אתקרר,
 הא פגים לההוא אתר דאתקשר ביה.

ועוד דקלא דזמרא לא אתקשר בהדיה כל כך, וקלא בעי דלא
 יתפגם, אלא בעי לאתקפא, דהא באתר דדינא תקיף קיימא
 ולא בחלשא, ובגין כך בעי דלא יפגים ההוא אתר דאתקשר ביה,
 דאיהו דינא תקיפא, ולא חלשא, ועל דא לא בעי לאחזאה חולשתא
 כלל בכל סטריין.

מתוק מדבש

כי אז מתחיל ללמוד הלכות עבודת הלוים, והלימוד נקרא גם כן עבודה, (והוא כנגד החמש
 גבורות שכל אחת כלולה מה"ג הרי הם כ"ה נתיבות גבורות), בר חמשין שנין סליק לדוכתיה
 ואתעטר ומזן חמשים שנה כבר עולה למקומו לשורש הגבורה שצנינה שיש בה חמשים
 שנים, ומתעטר שם באור הצנינה, לכן מזן חמשים שנה ישוה מצב העבודה ולא יעבוד
 עוד, כי הלוי אינו עולה למעלה מן הצנינה, וחמש ועשרין יפלת והרי עובד חמש
 ועשרים שנה ולא יותר, דהא בר גש בר סליק להאי דרגא דחמשין שנין ולהלאה
 כי האדם כשעולה למדרגה זו של חמשים שנה ולהלאה, דהיינו לצנינה וכל שכן למעלה
 ממנה, נחית מן תוקפא דאשא דביה הוא יורד מן חוקף אש הגבורה שבו, וכיון
 דאשא וחמימותא אתקרר וכיון שהאש והחמימות שבו נתקררה ונחלשה, הא פגים
 לההוא אתר דאתקשר ביה הרי הלוי פוגם את מקום שורשו שגבורה שנתקשר בו,
 ואינו ראוי לעבוד עוד עבודת הלוים.

ועוד טעם שאחר חמשים שנה לא יעבוד עוד, דקלא דזמרא לא אתקשר בהדיה
 כך כך לפי שמאז קול הזמר והנגינה אינו מקושר אללו כל כך, כלומר שנתימות
 וחוקת קולו נחלש ונפגם, וקלא בעי דלא יתפגם והקול נריך שלא יתפגם, אלא בעי
 דאתקפא אלא נריך להתחזק, דהא באתר דדינא תקיף קיימא ולא בחלשא כי
 הקול עומד במקום דין החזק ולא במקום חלש, ובגין כך בעי דלא יפגים ההוא אתר
 דאתקשר ביה ולכן נריך שלא יפגם אותו המקום שנתקשר בו, דאיהו דינא תקיפא
 ולא חלשא שהוא דין חזק ולא חלש, ועל דא לא בעי לאחזאה חולשתא כלל בכל
 סטריין ועל כן אין נריך להראות חולשה כלל בשום דבר.

זָכָאָה הוּא כִּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, וַיִּנְדַע אוֹרְחוֹי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, וְלֹא סָטִי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, דְכָתִיב (הרשע י' י) כִּי יִשְׂרָיִם
דְרַכֵי יְהו"ה.

וַיְדַבֵּר יְהו"ה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינֵי וְגו', אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָאִי טַעְמָא
אֶזְהַר לְהוֹן הָכָא עַל פְּסָחָא, וְהָא אֲתַמַּר לְהוּ בְּמִצְרַיִם, אֱלֹא
בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית הָיָה, דִּישְׂרָאֵל חָשִׁיבוּ דְהָא פְּסַח לָאו אִיהוּ אֱלֹא בְּמִצְרַיִם,
וּכְיִן דְעֵבְדוּ לִיה זְמַנָּא חָדָא בְּמִצְרַיִם, חָשִׁיבוּ דְלֹא אֶצְטְרִיךְ יְתִיר, אֲתָא
קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֶזְהַר לֹון עֲלֵיה, דְלֹא יַחְשְׁבוּן דְהָא קָא עֵבַר זְמַנִּיה
בְּמִצְרַיִם, וְלֹא יֶצְטְרִיךְ, בְּגִין (דף קנב ע"א) כֶּף, בְּמִדְבַר סִינֵי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית,
לְאַתְקַנָּא לְהוּ לְדַרְי דְרִין.

מתוך מדבש

ומסיק דעמו ולאמר זָכָאָה הוּא כִּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא וַיִּנְדַע אוֹרְחוֹי דְקַדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁרִי אֹתוּ הַאֲדַם שְׂטוּקָא צְמוּרָה וְיֹדַע דְרַכֵי שֶׁל הַקְּב"ה, וְלֹא סָטִי
לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא וְאִינוּ נוֹטֵה מִדְרָמֵי ה' לִימִין וְלִשְׂמָאל, דְכָתִיב כִּי יִשְׂרָיִם דְרַכֵי
יְהו"ה לְדִיקִיס יִלְכוּ צַם, כְּלוּמַר הֵם הוֹלְכִים מִמִּיד צְדָקָה הַיֵּשֶׁר וְהַמְמוּלָע. (רמ"ק ומפרכס)

וַיְדַבֵּר יְהו"ה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינֵי וְגו' וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפְּסַח בְּמוֹעֲדוֹ, אָמַר
רַבִּי אַבָּא, מָאִי טַעְמָא אֶזְהַר לְהוֹן הָכָא עַל פְּסָחָא מְהוּ הַטַּעַם שְׁהוּזְהִיר
הַקְּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל כַּאֵן עַל עֲשִׂיַת הַפְּסַח, וְהָא אֲתַמַּר לְהוּ בְּמִצְרַיִם הָרִי כְּבַר נֹאמַר
לְהֵם בְּמִצְרַיִם (כְּמוֹ שְׂמִפּוּרָה צְמַרְשָׁם צַם), אֱלֹא לִכֵּן הוּזְהִיר הַכְּתוּב כַּאֵן עוֹד הַפַּעַם עַל הַפְּסַח,
בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית הָיָה לְפִי שַׁעֲתָה הִיתָה בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית לְצַאתָם מִמִּצְרַיִם, דִּישְׂרָאֵל חָשִׁיבוּ
דְהָא פְּסַח לָאו אִיהוּ אֱלֹא בְּמִצְרַיִם כִּי יִשְׂרָאֵל חָשְׁבוּ שְׁלֹא נִצְטוּוּ עַל הַפְּסַח אֱלֹא
בְּמִצְרַיִם, כְּמוֹ כְּמָה מִצּוֹת שְׁלֹא הָיוּ אֱלֹא לְשַׁעֲתָן, וּכְיִן דְעֵבְדוּ לִיה זְמַנָּא חָדָא בְּמִצְרַיִם
חָשִׁיבוּ דְלֹא אֶצְטְרִיךְ יְתִיר וּכְיִן שַׁעֲשׂוּ אוֹתוּ פַעַם אַחַת בְּמִצְרַיִם חָשְׁבוּ שְׁאִין צְרִיךְ
לְעֲשׂוֹתוּ יוֹתֵר, לִכֵּן אֲתָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֶזְהַר לֹון עֲלֵיה לִכֵּן בֵּא הַקְּב"ה וְהוּזְהִיר
אוֹתָם עֲלֵיו לְקִיּוּמוֹ גַם בְּמִדְבַר וְלְדוֹרוֹת, דְלֹא יַחְשְׁבוּן דְהָא קָא עֵבַר זְמַנִּיה בְּמִצְרַיִם
שְׁלֹא יַחְשְׁבוּ שְׁכְּבַר עֵבַר זְמַנִּיה אַחַר שְׁקִיּוּמוֹ אוֹתוּ בְּמִצְרַיִם, וְלֹא יֶצְטְרִיךְ וְאִין צְרִיךְ לְעֲשׂוֹתוּ
עוֹד יוֹתֵר, בְּגִין (דף קנב ע"א) כֶּף וְלִכֵּן כְּתוּב בְּמִדְבַר סִינֵי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית, לְאַתְקַנָּא
לְהוּ לְדַרְי דְרִין לְתַקַּן לְהֵם מִצּוֹת הַפְּסַח לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.